

*Suvestinė redakcija nuo 2021-08-31 iki 2021-09-28*

*Isakymas paskelbtas: TAR 2019-06-11, i. k. 2019-09457*



## **LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS**

### **ĮSAKYMAS**

**DĖL LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS  
„INVESTICIJOS Į MATERIALUJĮ TURTĄ“ VEIKLOS SRITIES „PARAMA  
INVESTICIJOMS Į ŽEMĖS ŪKIO PRODUKTŪ PERDIRBIMĄ, RINKODARĄ IR (ARBA)  
PLĖTRĄ“ ĮGYVENDINIMO TAISYKLĮ, TAIKOMŲ NUO 2019 METŲ, PATVIRTINIMO**

2019 m. birželio 11 d. Nr. 3D-356  
Vilnius

Vadovaudamas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. 1120 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų patvirtinimo“, 8 punktu, 9.1, 9.2 ir 9.10 papunkčiais ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. liepos 22 d. nutarimu Nr. 722 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos įgyvendinimą, paskyrimo“,

t v i r t i n u Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialujį turtą“ veiklos srities „Parama investicijoms į žemės ūkio produktū perdirbimą, rinkodarą ir (arba) plėtrą“ įgyvendinimo taisykles, taikomas nuo 2019 metų (pridedama).

Žemės ūkio ministras

Giedrius Surplys

**PATVIRTINTA**

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro  
2019 m. birželio 11 d. įsakymu Nr. 3D-356

**LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS  
„INVESTICIJOS Į MATERIALUJĮ TURTĄ“ VEIKLOS SRITIES „PARAMA  
INVESTICIJOMS Į ŽEMĖS ŪKIO PRODUKTŪ PERDIRBIMĄ, RINKODARĄ IR (ARBA)  
PLĖTRĄ“ ĮGYVENDINIMO TAISYKLĖS, TAIKOMOS NUO 2019 METŲ**

**I SKYRIUS  
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialujį turtą“ veiklos srities „Parama investicijoms į žemės ūkio produktų perdirbimą, rinkodarą ir (arba) plėtrą“ įgyvendinimo taisyklės, taikomos nuo 2019 metų (toliau – Taisyklės), parengtos vadovaujantis 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamas Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005, su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais 2021 m. sausio 19 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2021/399, 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo de minimis pagalbai, 2014 m. liepos 17 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 808/2014, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamas Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, taikymo taisyklės, su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais 2021 m. sausio 26 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2021/73, 2020 m. gruodžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 2020/2220, kuriuo nustatomos tam tikros pereinamojo laikotarpio nuostatos dėl 2021 m. ir 2022 m. paramos iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) ir Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) ir iš dalies keičiamis reglamentai (ES) Nr. 1305/2013, (ES) Nr. 1306/2013 ir (ES) Nr. 1307/2013, kiek tai susiję su 2021 m. ir 2022 m. ištakliais ir taikymu, ir Reglamentas (ES) Nr. 1308/2013, kiek tai susiję su 2021 m. ir 2022 m. ištakliais ir tokios paramos skirtystumu, 2014 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 807/2014, kuriuo papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamas Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, ir nustatomos pereinamojo laikotarpio nuostatos, su visais pakeitimais, 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūros

reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2020 m. gruodžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2020/2221, 2014 m. liepos 17 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 809/2014, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1306/2013 nuostatų dėl integruotos administravimo ir kontrolės sistemos, kaimo plėtros priemonių ir kompleksinės paramos taikymo taisyklės, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2020 m. gruodžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2020/2220, Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programa, patvirtinta 2015 m. vasario 13 d. Komisijos sprendimu Nr. C (2015) 842 (toliau – Programa), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. liepos 22 d. nutarimu Nr. 722 „Dėl Valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos įgyvendinimą, paskyrimo“, Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymu, 2003 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendacija 2003/361/EB dėl mikroĮmonių, mažų ir vidutinių įmonių sampratos bei Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. 3D-507 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Administravimo taisyklės).

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [3D-496](#), 2020-07-01, paskelbta TAR 2020-07-01, i. k. 2020-14766

Nr. [3D-495](#), 2021-08-02, paskelbta TAR 2021-08-03, i. k. 2021-16986

2. Taisyklės nustato paramos pagal priemonės „Investicijos į materialųjį turą“ veiklos sritį „Parama investicijoms į žemės ūkio produktų perdirbimą, rinkodarą ir (arba) plėtrą“ (toliau – priemonės veiklos sritis) teikimo ir administravimo tvarką. Taisyklėmis turi vadovautis pareiškėjai, nuo 2019 metų rengdami ir teikdami paramos paraiškas, ir paramos gavėjai, įgyvendindami projektus, taip pat institucijos, atliekančios paramos paraiškų vertinimą, atranką ir projektų įgyvendinimo priežiūrą pagal priemonės veiklos sritį. Paramos teikimo ir administravimo tvarka, kiek to nereglementuoja Taisyklės, nustatyta Administravimo taisyklėse.

3. Neteko galios nuo 2021-08-04

*Punkto naikinimas:*

Nr. [3D-495](#), 2021-08-02, paskelbta TAR 2021-08-03, i. k. 2021-16986

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [3D-496](#), 2020-07-01, paskelbta TAR 2020-07-01, i. k. 2020-14766

Nr. [3D-521](#), 2020-07-14, paskelbta TAR 2020-07-14, i. k. 2020-15664

## II SKYRIUS

### SUTRUMPINIMAI IR SĄVOKOS

4. Taisyklėse vartojami sutrumpinimai:

4.1. **Agentūra** – Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos.

4.2. **ES – Europos Sąjunga.**

4.3. **EŽŪFKP** – Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai.

4.4. **Ministerija** – Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija.

5. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

5.1. **Beatliekė technologija** – technologija, kai produkto gamybos proceso ir šio produkto naudojimo metu atliekos nesusidaro.

5.2. **Inovacija** – projekte numatyta nauja technologija, idėja ar metodas naujiems procesams, technologijoms, techninėms priemonėms, žaliavoms ir produktams kurti arba esamiems tobulinti.

5.2<sup>1</sup>. Pirminis perdibimas – veikla: apdorojimas, apdirbimas, pirmasis tvarkymas, kurios metu iš žemės ūkio produkto nekeičiant jo cheminės sudėties taip pat gaunamas žemės ūkio produktas.

*Papildyta papunkčiu:*

Nr. 3D-495, 2021-08-02, paskelbta TAR 2021-08-03, i. k. 2021-16986

5.3. **Projekto bendrosios išlaidos** (toliau – bendrosios išlaidos) – rengiant ir įgyvendinant projektą patiriamos išlaidos: atlyginimas architektams, inžinieriams ir konsultantams už konsultacijas, susijusias su aplinkosaugos ir ekonominiu tvarumu, įskaitant verslo planą (veiklos ir (arba) projektų aprašą) ir kitų su jais susijusių dokumentų rengimą, kai šios išlaidos skiriama nekilnojamam turtui statyti ir (arba) įsigyti, įskaitant ilgalaikę nuomą, ir gerinti, naujiems įrenginiams ir įrangai, įskaitant techniką, pirkti ir (arba) išperkamajai nuomai, taip pat šio projekto viešinimo išlaidos.

5.4. **Projekto įgyvendinimo vieta** – paraiškoje ir verslo plane nurodyta turto, į kurį investuojama įgyvendinant projektą, eksploatavimo fizinė vieta ir (arba) projekte numatyta rinkodaros veiksmus apimančią investicijų saugojimo vieta.

5.5. **Pripažinta žemės ūkio kooperatinė bendrovė (kooperatyvas)** (toliau – pripažintas žemės ūkio kooperatyvas) – kaip nustatyta Lietuvos Respublikos kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) įstatymo 3<sup>1</sup> straipsnyje.

5.6. **Žemės ūkio ministerijos informacinė sistema** (toliau – ŽŪMIS) – prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos valdymo srities priskirtų institucijų ir įstaigų teikiamų paslaugų informacinė sistema.

5.7. **Žemės ūkio produktų perdibimas** – veikla, kurios metu pakeičiama žemės ūkio produktų pirminė fizinė ir (ar) cheminė sudėtis.

5.8. **Žemės ūkio produktų rinkodara** – kaip apibrėžta Programoje.

5.9. **Žemės ūkio veikla** – veikla, apimanti žemės ūkio produktų gamybą, savos gamybos žemės ūkio produktų perdibimą ir iš jų pagamintų maisto ar ne maisto produktų realizavimą, taip pat paslaugų žemės ūkiui teikimą ir (arba) geros agrarinės bei aplinkosaugos žemės būklės palaikymą,

žemės ūkio kooperatinėmis bendrovėmis (kooperatyvais) pripažintų kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) žemės ūkio produktų supirkimą iš savo kooperatinės bendrovės (kooperatyvo) narių, jų realizavimą, iš savo narių supirkštę žemės ūkio produktų perdirbimą ir iš jų pagamintų maisto ir ne maisto produktų realizavimą.

6. Kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos apibrėžtos Programoje, Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatyme, Administravimo taisyklėse ir kituose Lietuvos Respublikos ir ES teisės aktuose.

### **III SKYRIUS PRIORITETAI, TIKSLINĖS SRITYS IR KOMPLEKSINIAI TIKSLAI**

7. Priemonės veiklos srities prioritetai:

- 7.1. didinti ūkio subjektų gyvybingumą ir konkurencingumą, taip pat skatinti inovacines ūkių subjektų technologijas;
- 7.2. skatinti maisto tiekimo grandinės organizavimą, išskaitant žemės ūkio produktų perdirbimą ir tiekimą rinkai.

8. Priemonės veiklos srities tikslinės sritys:

- 8.1. didinti žemės ūkio ir maisto sektoriaus konkurencingumą;
- 8.2. skatinti didesnės pridėtinės vertės žemės ūkio produktų kūrimą;
- 8.3. diegti inovacijas, naujus technologinius procesus;
- 8.4. vystyti žemės ūkio produktų rinkodarą.

9. Priemonės veiklos srities kompleksiniai tikslai:

- 9.1. inovacijų kūrimas, diegimas ir sklaida;
- 9.2. aplinkos išsaugojimas ir tvari plėtra;
- 9.3. klimato kaitos švelninimas.

### **IV SKYRIUS REMIAMA VEIKLA**

10. Pagal priemonės veiklos sritį remiama veikla, susijusi su žemės ūkio produktų perdirbimu, žemės ūkio produktų rinkodara (jei apimami visi rinkodaros apibrėžime nustatyti elementai) ir (arba) plėtra. Pirminis perdirbimas neremiamas.

*Punkto pakeitimai:*  
Nr. [3D-495](#), 2021-08-02, paskelbta TAR 2021-08-03, i. k. 2021-16986

11. Pagal priemonės veiklos sritį remiama veikla:

- 11.1. vaisių, uogų, daržovių perdirbimas ir (arba) rinkodara, jų perdirbimo procese susidariusių atliekų perdirbimas;

- 11.2. augalininkystės produkcijos perdirbimas ir (arba) rinkodara, jų perdirbimo procese susidariusių atliekų perdirbimas;
- 11.3. mėsos perdirbimas ir (arba) rinkodara, jų perdirbimo procese susidariusių atliekų perdirbimas;
- 11.4. pieno perdirbimas ir (ar) rinkodara, jų perdirbimo procese susidariusių atliekų perdirbimas;
- 11.5. kitų Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priede išvardytų produktų perdirbimas ir (arba) rinkodara, jų perdirbimo procese susidariusių atliekų perdirbimas;
- 11.6. trečios kategorijos šalutinių gyvūninių produktų, nurodytų 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1069/2009, nustatantį žmonėms vartoti neskirtų šalutinių gyvūninių produktų ir jų gaminių sveikumo taisykles bei panaikinančio reglamentą Nr. 1774/2002, 10 straipsnyje, perdirbimas ir (arba) rinkodara.

## **V SKYRIUS** **GALIMI PAREIŠKĖJAI**

- 12. Pareiškėjai gali būti:
  - 12.1. juridiniai asmenys, užsiimantys žemės ūkio produktų perdirbimu ir (arba) rinkodara;
  - 12.2. juridiniai asmenys, užsiimantys žemės ūkio veikla ir perdirbantys dalį valdoje užaugintos produkcijos bei planujantys užsiimti žemės ūkio produktų perdirbimo ir (ar) rinkodaros veikla.
- 13. Paramos paraiška, pareiškėjo pateikta kartu su partneriu, nepriimama.

## **VI SKYRIUS** **TINKAMUMO GAUTI PARAMĄ SĄLYGOS IR REIKALAVIMAI**

- 14. Paraiškos tinkamumas gauti paramą vertinamas pagal paramos paraiškos pateikimo dieną pareiškėjo pateiktus ir atitinkamais dokumentais pagrįstus duomenis, viešuosiuose registruose ir valstybiniuose informaciniuose ištekliuose esančius duomenis, taip pat pagal dokumentus ir informaciją, gautą iš pareiškėjo po Agentūros paklausimo (-ų). Jei šie duomenys skiriasi, vadovaujamas registruose esančiais duomenimis.

- 15. Pareiškėjas laikomas tinkamu gauti paramą, jei atitinka tinkamumo gauti paramą sąlygas ir reikalavimus:

- 15.1. paraišką teikia subjektas, įvardytas galimu pareiškėju Taisyklių V skyriuje;
- 15.2. projektas atitinka bent vieną Taisyklių III skyriuje nurodytą prioritetą, bent vieną tikslinę sritį ir prisideda prie bent vieno kompleksinio tikslo įgyvendinimo;
- 15.3. projekto veikla ir išlaidos yra susijusios su remiama veikla, nurodyta Taisyklių IV skyriuje;

15.4. pareiškėjas užtikrina, kad išlaidos, kurioms finansuoti prašoma paramos, nebuvo, nėra ir nebus finansuojamos iš kitų nacionalinių fondų ir ES programų lėšų;

15.5. pareiškėjas užtikrina tinkamą projekto finansavimo šaltinį – skolintas lėšas, paramos lėšas, nuosavas lėšas ir iš veiklos gautinas lėšas, kuris turi būti pagristas verslo plano finansinių ataskaitų duomenimis ir nurodytas paramos paraiškoje. Skolintos lėšos pagrindžiamos kartu su paramos paraiška pateikiant finansų įmonės arba kredito įstaigos paskolos arba finansinės nuomos (lizingo) suteikimo galimybės patvirtinimo dokumentus arba per sutelktinio finansavimo platformos operatorių suteikiamas paskolos (sutelktinio finansavimo platformos operatorių sąrašas skelbiamas Lietuvos banko interneto svetainėje adresu [www.lb.lt](http://www.lb.lt)), o iki mokėjimo prašymo, kuriame prašoma kompensuoti skolintomis lėšomis įgyvendintas investicijas, pateikimo paramos gavėjas turi pateikti su finansų įmone arba kredito įstaiga pasirašytą paskolos arba finansinės nuomos (lizingo) sutartį arba per sutelktinio finansavimo platformos operatorių su projekto finansuotoju pasirašytą paskolos sutartį arba raštu patvirtinti, kad atitinkamą projekto dalį įgyvendins pagrustomis nuosavomis lėšomis (pateikiami įrodymai, kad turima pakankamai nuosavų piniginių lėšų: raštu pateikiama informacija apie nuosavų pinigų likutį banko sąskaitoje bei terminuotuose ir (arba) kaupiamuosiuose indeliuose). Keičiant finansavimo šaltinį, kuris buvo tinkamas paraiškos teikimo dieną, atitiktis šiam kriterijui gali būti tikslinama paramos paraiškos vertinimo metu;

*Papunkčio pakeitimai:*

Nr. [3D-495](#), 2021-08-02, paskelbta TAR 2021-08-03, i. k. 2021-16986

15.6. pareiškėjas neturi įsiskolinimų Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui ir Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetui (išskyrus atvejus, kai mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokestinis ginčas) ir Agentūrai. Atitiktis šiam kriterijui gali būti tikslinama paramos paraiškos vertinimo metu;

15.7. pareiškėjas tvarko buhalterinę apskaitą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytus reikalavimus (sudaromi balansas, pelno (nuostolių) ir pinigų srautų ataskaitos). Jeigu finansinės atskaitomybės dokumentai teisės aktų nustatyta tvarka pateikti valstybės informaciniuose ištekliuose, Agentūrai jų pateikti nereikia. Jeigu pareiškėjas yra įmonė, kuri pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus privalo atlikti auditą, jis turi pateikti audituotas finansines atskaitas ir audito išvadą už atskaitinius finansinius metus;

15.8. projekto investicijos atitinka darbo saugos reikalavimus, kaip nurodyta techniniame reglamente „Mašinų sauga“, patvirtintame Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2000 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. 28 „Dėl techninio reglamento „Mašinų sauga“ patvirtinimo“, ir Elektrotechnikos gaminių saugos techniniame reglamente, patvirtintame Lietuvos

Respublikos ūkio ministro 2016 m. balandžio 26 d. įsakymu Nr. 4-314 „Dėl Elektrotechnikos gaminių saugos techninio reglamento patvirtinimo“ (kai taikoma);

15.9. pareiškėjas, įvardytas Taisyklių 12.1 papunktyje, užsiima žemės ūkio produktų perdirbimu ir (ar) rinkodara ne trumpiau kaip 1 metus iki paramos paraiškos pateikimo nepertraukiamai (t. y. mažiausiai 1 metus iki paramos paraiškos pateikimo kiekvieną mėnesį vykdo žemės ūkio produktų perdirbimo ir (arba) rinkodaros veiklą ir gauna iš šios veiklos pajamų. Kartu su paraiška pateikiamas sąskaitos faktūros arba pasirašyto saskaitų faktūrų suvestinės);

*Papunkčio pakeitimai:*

Nr. 3D-496, 2020-07-01, paskelbta TAR 2020-07-01, i. k. 2020-14766

15.10. pareiškėjo, įvardyto Taisyklių 12.1 papunktyje, pajamos iš žemės ūkio produktų perdirbimo ir (arba) rinkodaros veiklos per ataskaitinį laikotarpį sudaro ne mažiau kaip 50 proc. visų pareiškėjo veiklos pajamų (netaikoma pripažintiems žemės ūkio kooperatyvams, kurie superka ir realizuoja iš savo narių jų ūkiuose pagamintus (išaugintus) žemės ūkio produktus, arba perdirba iš savo narių supirkus žemės ūkio produktus ir realizuoja iš jų pagamintus maisto ir ne maisto produktus);

15.11. pareiškėjas, įvardytas Taisyklių 12.2 papunktyje, iki paramos paraiškos pateikimo turi nepertraukiamai vykdyti žemės ūkio veiklą ir gauti iš šios veiklos pajamų ne trumpiau kaip 1 metus;

15.12. pareiškėjo, įvardyto Taisyklių 12.2 papunktyje, pajamos iš žemės ūkio veiklos per ataskaitinį laikotarpį sudaro ne mažiau kaip 50 proc. ūkio subjekto pajamų (netaikoma pripažintiems žemės ūkio kooperatyvams, kurie superka ir realizuoja iš savo narių jų ūkiuose pagamintus (išaugintus) žemės ūkio produktus, arba perdirba iš savo narių supirkus žemės ūkio produktus ir realizuoja iš jų pagamintus maisto ir ne maisto produktus) (vertinama pagal žemės ūkio ministro 2003-02-26 įsakymu Nr. 3D-66 patvirtintą žemės ūkio veiklos subjektų pajamų dalies, gaunamos iš žemės ūkio veiklos, įvertinimo metodiką);

15.13. pareiškėjas paraiškos pateikimo metu Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos kontroliuojamų teisės aktų reikalavimus atitinkančius dokumentus (pažymas, leidimus ir kitus dokumentus), susijusius su žemės ūkio produktų perdirbimo veikla. Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos kontroliuojamų teisės aktų reikalavimus atitinkančius dokumentus pareiškėjams išduoda Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba. Atitiktis šiam kriterijui gali būti tikslinama paramos paraiškos vertinimo metu;

15.14. projekto investicijos pagerina bendrus juridinio asmens veiklos rezultatus (pvz., įdiegiamos naujos gamybos technologijos, mažinančios perdirbamos produkcijos savikainą, gerinama žemės ūkio ir maisto produktų kokybė, plečiamos pardavimo rinkos, mažinamas neigiamas poveikis aplinkai, didinamas pelnas) ir padeda didinti ūkio subjekto konkurencingumą;

15.15. paramos tik žemės ūkio produktų rinkodaros veiklai gali kreiptis:

*Papunkčio pakeitimai:*

Nr. [3D-495](#), 2021-08-02, paskelbta TAR 2021-08-03, i. k. 2021-16986

15.15.1. juridiniai asmenys, mažiausiai 1 metus iki paramos paraiškos pateikimo nepertraukiamai (t. y. mažiausiai 1 metus iki paramos paraiškos pateikimo kiekvieną mėnesį vykdo žemės ūkio produktų perdirbimo veiklą ir gauna iš šios veiklos pajamas. Kartu su paraiška pateikiamos saskaitos faktūros arba pasirašytos saskaitų faktūrų suvestinės) užsiimantys žemės ūkio produktų perdirbimu (netaikoma pripažintiems žemės ūkio kooperatyvams, kurie superka ir realizuoja iš savo narių jų ūkiuose pagamintus (išaugintus) žemės ūkio produktus, arba perdirba iš savo narių supirkus žemės ūkio produktus ir realizuoja iš jų pagamintus maisto ir ne maisto produktus, kai toks kooperatyvas nepertraukiamai veikia, t. y. mažiausiai 1 metus iki paramos paraiškos pateikimo kiekvieną mėnesį vykdo žemės ūkio produktų rinkodaros veiklą ir gauna iš šios veiklos pajamų);

*Papunkčio pakeitimai:*

Nr. [3D-496](#), 2020-07-01, paskelbta TAR 2020-07-01, i. k. 2020-14766

15.15.2. juridiniai asmenys, mažiausiai 1 metus iki paramos paraiškos pateikimo nepertraukiamai užsiimantys žemės ūkio veikla ir perdirbantys dalį valdoje užaugintos produkcijos (t. y. mažiausiai 1 metus iki paramos paraiškos pateikimo kiekvieną mėnesį vykdo žemės ūkio veiklą ir perdirba dalį valdoje išaugintos produkcijos ir gauna iš šios veiklos pajamų. Kartu su paraiška pateikiamos saskaitos faktūros arba pasirašytos saskaitų faktūrų suvestinės) (netaikoma pripažintiems žemės ūkio kooperatyvams, kurie superka ir realizuoja iš savo narių jų ūkiuose pagamintus (išaugintus) žemės ūkio produktus, arba perdirba iš savo narių supirkus žemės ūkio produktus ir realizuoja iš jų pagamintus maisto ir ne maisto produktus, kai toks kooperatyvas nepertraukiamai veikia, t. y. mažiausiai 1 metus iki paramos paraiškos pateikimo kiekvieną mėnesį vykdo žemės ūkio produktų veiklą ir gauna iš šios veiklos pajamų);

*Papunkčio pakeitimai:*

Nr. [3D-496](#), 2020-07-01, paskelbta TAR 2020-07-01, i. k. 2020-14766

15.16. nekilnojamasis turtas (statinys, žemė po esamais statiniais ir (arba) numatomais statyti statiniais), į kurį investuojama, teisėtais pagrindais valdomas pareiškėjo. Statiniai ir žemė po esamais arba numatomais statyti statiniai pareiškėjo gali būti nuomojami arba kitaip užtikrinamas teisėtas naudojimasis jais ne trumpiau kaip iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos. Jei statiniai ir žemė yra valdomi nuomos, panaudos ar kitais pagrindais, nuomos, panaudos sutartys turi būti įregistruotos VI Registrų centre ne vėliau kaip iki paramos sutarties pasirašymo dienos. Kai paramos prašoma įrangai, statiniai, kuriuose ši įranga bus sumontuota, turi būti pareiškėjo valdomi nuosavybės teise, arba nuomojami, arba kitaip įstatymu nustatyta tvarka įrodomas teisėtas naudojimasis jais. Nuomos, panaudos sutartyje ar kitais pagrindais naudojamos žemės valdymo ir naudojimo teisę suteikiančiuose

dokumentuose turi būti aptarta naujų statybų galimybė. Atitiktis šiam kriterijui gali būti tikslinama paramos paraiškos vertinimo metu, kai pareiškėjas numato investuoti į įgytą nekilnojamajį turą, tačiau paramos paraiškos pateikimo dieną ir (arba) paramos paraiškos vertinimo metu dėl objektyvių priežasčių dar vyksta šio turto nuosavybės teisės registravimo procesas;

*Papunkčio pakeitimai:*

Nr. [3D-496](#), 2020-07-01, paskelbta TAR 2020-07-01, i. k. 2020-14766

Nr. [3D-495](#), 2021-08-02, paskelbta TAR 2021-08-03, i. k. 2021-16986

15.17. investicijos atitinka Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos kontroliuojamų teisės aktų reikalavimus, susijusius su žemės ūkio produktų perdirbimo veikla, kai investicijoms taikomi tokie reikalavimai. Vertinimo išvadą dėl investicijų atitikties Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos kontroliuojamiems teisės aktų reikalavimams pareiškėjui išduoda Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba Agentūros prašymu;

15.18. pateiktas verslo planas, parengtas pagal Taisyklių 2 priede nustatyta formą. Pareiškėjas verslo plane gali pateikti ir kitą svarbią informaciją, nenurodytą Taisyklių 2 priedo lentelėse. Tuo atveju, kai projekte yra numatyta turta įsigytų finansinės nuomos (lizingo) būdu per Taisyklių 28 punkte nurodytą terminą, verslo plano prognozės (Taisyklių 2 priedas) turi būti pateiktos visam finansinės nuomos (lizingo) laikotarpiui ir 5 metų projekto kontrolės laikotarpiui nuo paskutinio paramos lėšų išmokėjimo;

15.19. pateiktame verslo plane pareiškėjas įrodo, kad juridinis asmuo atitinka ekonominį gyvybingumą apibūdinančius rodiklius ir jų kritines reikšmes, kaip nustatyta Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. liepos 28 d. įsakymu Nr. 3D-440 „Dėl Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklių patvirtinimo“;

15.20 poveikio aplinkai vertinimas atliekamas Lietuvos Respublikos planuoojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme nustatytais atvejais ne vėliau kaip iki paramos sutarties pasirašymo;

*Papunkčio pakeitimai:*

Nr. [3D-151](#), 2020-03-04, paskelbta TAR 2020-03-04, i. k. 2020-04860

15.21. Neteko galios nuo 2020-07-02

*Papunkčio naikinimas:*

Nr. [3D-496](#), 2020-07-01, paskelbta TAR 2020-07-01, i. k. 2020-14766

15.21. kai pagal teisės aktų, reglamentuojančių statybų vykdymą, reikalavimus pareiškėjo projekte numatytiems statybos (naujo statinio statyba, statinio rekonstravimas, statinio kapitalinis remontas) darbams vykdyti yra privalomas statybų leidžiantis dokumentas, kartu su paramos

paraiška pateikiamas statinio projektas (pateikiamos statinio techninio projekto bendroji (šioje dalyje nurodomas projektuojamų statinių sąrašas (jei projektuojami keli statiniai), pagrindinės charakteristikos (pastato plotas, tūris ir pan.), paskirtis, produkcija, gamybos (paslaugų) ar kitos planuojamos ūkinės veiklos programa), sklypo sutvarkymo (sklypo plano), architektūros, konstrukcijų, statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo dalys) ar supaprastintas projektas, bei statybą leidžiantis dokumentas, skaičiuojamosios kainos dalies ekspertizės aktas, parengtas įstaigos, turinčios teisę užsiimti šia veikla. Jei pirmiau nurodyti dokumentai su paraiška nepateikiami, jie turi būti pateikiami ne vėliau kaip su pirmuoju mokėjimo prašymu, o su paraiška turi būti pateikti projektiniai pasiūlymai (aiškinamasis raštas (rašte nurodomas projektuojamų statinių sąrašas (jei projektuojami keli statiniai), pagrindinės charakteristikos (pastato plotas, tūris ir pan.), paskirtis, produkcija, gamybos (paslaugų) ar kitos planuojamos ūkinės veiklos programa), sklypo planas su pažymėtais esamais ir projektuojamais statiniais, vaizdinė informacija) ir statybos vertės skaičiavimai, pateikiant objektines ir lokalines sąmatas bei medžiagų ir darbų poreikio žiniaraščius. Kai pagal teisės aktų, reglamentuojančių statybų vykdymą, reikalavimus statybą leidžiantis dokumentas neprivalomas, su paraiška turi būti pateikti kiti bendrieji projektiniai dokumentai (aiškinamasis raštas (rašte nurodomas projektuojamų statinių sąrašas (jei projektuojami keli statiniai), pagrindinės charakteristikos (pastato plotas, aukštis, tūris ir kt.), paskirtis, produkcija, gamybos (paslaugų) ar kitos planuojamos ūkinės veiklos programa), sklypo planas su pažymėtais esamais ir projektuojamais statiniais, statybos vertės skaičiavimai). Jeigu statybą leidžiantys dokumentai Lietuvos Respublikos statybos įstatymo nustatyta tvarka turi būti pateikti per Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinię sistemą „Infostatyba“ (toliau – informacinė sistema „Infostatyba“), Agentūrai jų pateikti nereikia;

*Papildyta papunkčiu:*

Nr. 3D-495, 2021-08-02, paskelbta TAR 2021-08-03, i. k. 2021-16986

15.22. parama teikiama Sutarties dėl Europos Sajungos veikimo I priedo produktų (išskyrus žuvininkystės ir akvakultūros produktus) perdirbimui ir (arba) rinkodarai. Perdirbimo proceso metu gautas galutinis produktas turi būti Sutarties dėl Europos Sajungos veikimo I priedo produktas. Detalusis produktų sąrašas pateikiamas 1987 m. liepos 23 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2658/87 dėl tarifų ir statistinės nomenklatūros bei dėl Bendrojo muitų tarifo su visais pakeitimais I priede. Galutinis produktas gali būti ir ne Sutarties dėl Europos Sajungos veikimo I priedo produktas, tačiau tokiu atveju jis skirtas maistui ir (arba) pašarams. Parama šiuo atveju yra skiriama nepažeidžiant nereikšmingos (de minimis) valstybės pagalbos reglamento Nr. (ES) 1407/2013 nuostatų. Kai investicijos numatytos tiek Sutarties dėl Europos Sajungos veikimo I priedo produktams, tiek ir ne Sutarties dėl Europos Sajungos veikimo I priedo produktams gaminti, taikoma Taisyklių 18.3 papunktyje nustatyta paramos suma;

*Papunkčio pakeitimai:*  
Nr. [3D-496](#), 2020-07-01, paskelbta TAR 2020-07-01, i. k. 2020-14766

- 15.23. parama neteikiama projektams, vykdomiems ne Lietuvos Respublikos teritorijoje;
- 15.24. parama neteikiama, jei remiantis Galimai neteisėtų sąlygų gauti paramą nustatymo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. lapkričio 27 d. įsakymu Nr. 3D-889 „Dėl Galimai neteisėtų sąlygų gauti paramą nustatymo metodikos patvirtinimo“, nustatoma, kad pareiškėjas arba paramos gavėjas galimai neteisėtai sukūrė paramai gauti reikalingas sąlygas;
- 15.25. parama neteikiama, jei pareiškėjas turi finansinių sunkumų, t. y. pareiškėjas bankrutuoja arba yra likviduojamas;
- 15.26. kai pareiškėjas yra kooperatyvas arba žemės ūkio bendrovė, kartu su paramos paraiška yra pateikiami dokumentai su kooperatyvų ar žemės ūkio bendrovių narių arba pajininkų sąrašais. Jeigu dokumentai teisės aktų nustatyta tvarka pateikti kituose valstybės informaciniuose ištekliuose, Agentūrai jų pateikti nereikia;
- 15.27. parama neteikiama kaimo vietovėje registratoruotoms ir veiklą vykdančioms labai mažoms ir mažoms įmonėms, jei galutinis perdirbimo procese gautas produktas nėra nurodytas Sutarties dėl Europos Sajungos veikimo I priede.

## **VII SKYRIUS** **ĮSIPAREIGOJIMAI**

16. Pareiškėjas prisiima šiuos įsipareigojimus:
  - 16.1. apdrausti valstybės registratoruose registratoriamą turtą, kuriam įsigytį ar sukurti bus panaudota parama, nuo mokėjimo prašymo, kuriame prašoma paramos kompensuoti įsigytą turtą, pateikimo dienos (tuo atveju, jei turtas įsigyjamas po paramos sutarties pasirašymo, nuo turto priėmimo–perdavimo akto pasirašymo dienos) datos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos (didžiausiu turto atkuriamosios vertės draudimu nuo visų galimų rizikos atvejų projekto įgyvendinimo laikotarpiui, o įgyvendinus projektą – likutinei vertei, atsižvelgiant į atitinkamos rūšies turto naudojimo laiką ir taikomas turto nusidėvėjimo normas). Reikalavimas gali būti netaikomas, jei pareiškėjas įrodo, kad apdrausti paramos lėšomis įgytą ar sukurtą turtą nėra galimių, ir kartu su mokėjimo prašymu pateikia bent tris šio fakto patvirtinimo oficialius skirtinį draudimo įmonių atsisakymo suteikti draudimo paslaugas raštus. Įvykus įvykiui, kurio metu buvo sugadintas ar sunaikintas paramos lėšomis įsigytas ar sukurtas turtas, paramos gavėjas įsipareigoja atkurti turtą ne mažesne negu atkuriama verte ir ne blogesnių techninių parametru;
  - 16.2. nekeisti projekto įgyvendinimo vietas, nesuderinus su Agentūra, ir sąlygų (vykdyti verslo plane numatytą veiklą) nuo paramos sutarties sudarymo iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos.

Projekto finansavimo šaltinių keitimas, suderinus su Agentūra, galimas iki paramos sutarties sudarymo. Po paramos sutarties sudarymo iki projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaigos projekto finansavimo šaltinius ir (arba) būdą keisti galima, tačiau tik tuo atveju, jei keičiamą finansavimą skirianti finansų įmonė arba kredito įstaiga, arba investuojama didesnė, lyginant su paraikoje nurodyta, nuosavu lėšu dalis;

16.3. neparduoti ir kitaip neperleisti kitam asmeniui už paramos lėšas įgyto turto nuo paramos sutarties pasirašymo datos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos. Leidimą įkeisti turtą finansų įmonėms arba kredito įstaigoms Agentūra gali suteikti tik tiems paramos gavėjams, kurie paramos paraikoje finansų įmonės ar kredito įstaigos paskolą įvardijo kaip vieną iš projekto finansavimo šaltinių. Agentūros sprendimu paramos gavėjui gali būti leista įkeisti paramos lėšomis įsigytą turtą tik tai finansų įmonei arba kredito įstaigai, kuri suteikė paskolą projektui įgyvendinti. Įkeičiamas turtas turi būti skirtas paskolos, kuria finansuojamas projekto įgyvendinimas, grąžinimui užtikrinti;

16.4. nuo paramos paraikošos pateikimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos tvarkytį buhalterinę apskaitą Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatyta tvarka ir po projekto įgyvendinimo pabaigos metų pateikti Agentūrai kitų iš eilės einančių ataskaitinių metų balanso, pelno (nuostolių) ir pinigų srautų ataskaitas ne vėliau kaip per 4 (keturis) mėnesius šiemis metams pasibaigus. Jeigu finansinės atskaitomybės dokumentai teisės aktų nustatyta tvarka pateikti kituose valstybės informaciniuose ištekliuose, Agentūrai jų pateikti nereikia;

16.5. nuo paramos paraikošos pateikimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos užtikrinti, kad su projektu susijusių buhalterinių operacijų įrašai būtų atskiriami nuo kitų, išprastinių paramos gavėjo buhalterinių operacijų;

16.6. viešinti paramą, vadovaudamas Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklemis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. 3D-925 „Dėl Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Viešinimo taisykles);

16.7. užtikrinti, kad, įgyvendinus projektą, įsigytos investicijos atitiks Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos kontroliuojamų teisės aktų reikalavimus, susijusius su žemės ūkio produktų perdirbimo veikla, kai investicijoms taikomi tokie reikalavimai. Pažymą apie įsigytų investicijų atitiktį arba neatitiktį Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos kontroliuojamiems teisės aktų reikalavimams išduoda Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba Agentūros prašymu;

16.8. užtikrinti, kad visą projekto kontrolės laikotarpi turės galiojančius Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos kontroliuojamų teisės aktų reikalavimus atitinkančius dokumentus (pažymas, leidimus ir (ar) kitus dokumentus), susijusius su žemės ūkio produktų perdirbimo veikla;

16.9. užtikrinti, kad pripažinto žemės ūkio kooperatyvo statusas bus išlaikytas nuo paramos paraiškos pateikimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos;

16.10. sudaryti sąlygas institucijų, atliekančių paramos paraiškų vertinimą, atranką ir projektų įgyvendinimo priežiūrą, Programos įgyvendinimo priežiūrą, atstovams ar jų įgaliotiems asmenims patikrinti pateiktus duomenis ir atliliki patikrą vietoje, gauti papildomos informacijos apie projektą ir su juo susijusią veiklą nuo paramos paraiškos pateikimo dienos, taip pat audituoti, kontroliuoti, tikrinti, kaip yra laikomasi paramos gavimo sąlygų ir reikalavimų, kaip yra vykdomas projektas ir veikla, kuriai buvo skirta parama, po sprendimo skirti paramą priėmimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos;

16.11. teikti Agentūrai visą informaciją ir duomenis, reikalingus statistikos tikslams ir Programos įgyvendinimo stebėsenai bei reikalingiems vertinimams atliliki;

16.12. *Neteko galios nuo 2020-07-02*

*Papunkčio naikinimas:*

Nr. [3D-496](#), 2020-07-01, paskelbta TAR 2020-07-01, i. k. 2020-14766

16.13. užtikrinti, kad tuo atveju, kai pareiškėjas arba paramos gavėjas yra pripažintas žemės ūkio kooperatyvas, kooperatyvas arba žemės ūkio bendrovė, po paramos paraiškos pateikimo iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos keičiantis pripažinto žemės ūkio kooperatyvo, kooperatyvo ar žemės ūkio bendrovės narių arba pajininkų sudėčiai, informacija apie narių ar pajininkų sudėties pasikeitimus Agentūrai pateikiama ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo pasikeitimo užregistruvimo dienos;

16.14. nekurti projekto įgyvendinimo ir kontrolės laikotarpiu galimai neteisėtų sąlygų gauti paramą, kaip nustatyta Taisyklių 15.24 papunktyje;

16.15. įsipareigoti įgyvendinus projektą eksportuoti perdirbtus žemės ūkio produktus (taikoma, kai suteikiami atrankos balai už 53.8 papunktyje nurodytą atrankos kriterijų. Tikrinami dokumentai, patvirtinantys eksporto apimtis ir (arba) vertę už ataskaitinius metus po projekto įgyvendinimo pagal paraiškos duomenis);

*Papunkčio pakeitimai:*

Nr. [3D-496](#), 2020-07-01, paskelbta TAR 2020-07-01, i. k. 2020-14766

16.16. pareiškėjas, įvardytas Taisyklių 12.2 papunktyje, turi įsipareigoti iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos užsiimti žemės ūkio produktų perdirbimu ir (ar) rinkodara;

16.17. pasiekti ir iki kontrolės laikotarpio pabaigos išlaikyti paramos paraiškoje numatytus projekto priežiūros rodiklius.

## **VIII SKYRIUS** **PARAMOS SUMA IR INTENSYVUMAS**

17. Suteikiamos paramos suma apskaičiuojama atsižvelgiant į tinkamas finansuoti projekto išlaidas be pridėtinės vertės mokesčio (PVM) ir į perdirbtą galutinio produkto priskyrimą Sutarties dėl Europos Sajungos veikimo I priedui.

18. Didžiausioji paramos suma:

18.1. vienam projektui negali viršyti 1 000 000 Eur;

*Papunkčio pakeitimai:*

Nr. [3D-496](#), 2020-07-01, paskelbta TAR 2020-07-01, i. k. 2020-14766

Nr. [3D-495](#), 2021-08-02, paskelbta TAR 2021-08-03, i. k. 2021-16986

18.2. vienam juridiniam asmeniui iki 4 000 000 (keturių milijonų eurų) pagal šią priemonę 2014–2020 metų laikotarpiui;

18.3. juridiniams asmenims, kurie žemės ūkio produktų perdirbimo metu pagamina galutinį produktą, nepatenkantį į Sutarties dėl Europos Sajungos veikimo I priedą, tačiau skirtą maistui ir (arba) pašarams, taikomos nereikšmingos (*de minimis*) valstybės pagalbos reglamento nuostatos – 200 000 Eur (dviejų šimtų tūkstančių eurų) vienam projektui ir iki 4 000 000 (keturių milijonų eurų) pagal šią priemonę 2014–2020 metų laikotarpiui.

19. Paramos intensyvumas – 50 proc. tinkamų finansuoti išlaidų (išskyrus atvejus, kai prašoma mažesnio paramos intensyvumo).

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [3D-496](#), 2020-07-01, paskelbta TAR 2020-07-01, i. k. 2020-14766

20. Neteko galios nuo 2020-07-02

*Punkto naikinimas:*

Nr. [3D-496](#), 2020-07-01, paskelbta TAR 2020-07-01, i. k. 2020-14766

21. Neteko galios nuo 2020-07-02

*Punkto naikinimas:*

Nr. [3D-496](#), 2020-07-01, paskelbta TAR 2020-07-01, i. k. 2020-14766

22. Įmonių partnerių ir (arba) susijusių įmonių grupei didžiausia bendra paramos suma negali viršyti vienam pareiškėjui Taisyklių 18.2 ir 18.3 papunkčiuose 2014–2020 metų laikotarpiui nustatytos didžiausios paramos sumos. Paramos paraiškas gali teikti kelios įmonių partnerių ir (arba) susijusių įmonių grupei (nustatoma pagal pateikiamą Smulkiojo ar vidutinio verslo subjekto statuso deklaracijoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2008 m. kovo 26 d. įsakymu Nr. 4-119 „Dėl smulkiojo ar vidutinio verslo subjekto statuso deklaravimo tvarkos aprašo ir smulkiojo ar vidutinio verslo subjekto statuso deklaracijos formos patvirtinimo“, pateiktą informaciją) priklausančios įmonės, bet jei viena iš partnerių ir (arba) susijusių įmonių panaudoja visą galimą 2014–2020 metais gauti paramos sumą, kitos įmonės praranda teisę gauti paramą.

23. Pareiškėjas per vieną priemonės paramos paraiškų teikimo etapą gali pateikti tik vieną projektą, kuris įgyvendinamas tik pagal vieną iš Taisyklių 11.1–11.6 papunkčiuose nurodytų remiamų veiklų.

24. Paramos gavėjas projekto įgyvendinimo laikotarpiu tuo pačiu metu negali įgyvendinti projektą pagal kitas investicines Programos priemones ir (arba) veiklos sritis (netaikoma Programos priemonės „Bendradarbiavimas“ veiklos sričiai „Parama trumpoms tiekimo grandinėms ir vienos rinkoms skatinti vienos lygmeniu“).

25. Pakartotinai investicinės paramos galima kreiptis tik įgyvendinus ankstesnijį ES lėšomis finansuojamą projektą, t. y. ne anksčiau kaip pateikus paskutinį mokėjimo prašymą ir galutinę projekto įgyvendinimo ataskaitą (netaikoma Programos priemonės „Bendradarbiavimas“ veiklos sričiai „Parama trumpoms tiekimo grandinėms ir vienos rinkoms skatinti vienos lygmeniu“).

26. Jei pareiškėjas naudojasi kredito įstaigų išduotais kreditais ir (arba) finansine nuoma (lizingu) projektiui, kuriam prašoma paramos, finansuoti ir pareiškėjui teikiama valstybės pagalba, kompensuojant dalį kredito įstaigai ir (arba) finansinės nuomas (lizingo) bendrovei sumokėtų palūkanų ir (arba) dalį garantinio užmokesčio, kuris mokamas UAB Žemės ūkio paskolų garantijų fondui už garantijos suteikimą kredito įstaigai ar finansinės nuomas (lizingo) bendrovei, didžiausia bendra paramos, skiriamos pagal Taisykles, ir valstybės pagalbos, skiriamos kompensuojant dalį kredito įstaigai ir (arba) finansinės nuomas (lizingo) bendrovei sumokėtų palūkanų ir (arba) dalį garantinio užmokesčio, suma bei intensyvumas vienam projektiui ir jo tinkamoms finansuoti išlaidoms negali viršyti Taisyklių 18, 19 punktuose nustatytyų dydžių.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [3D-496](#), 2020-07-01, paskelbta TAR 2020-07-01, i. k. 2020-14766

## **IX SKYRIUS** **TINKAMOS IR NETINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS**

27. Projekto įgyvendinimo trukmė turi būti nurodyta paramos paraiškoje, verslo plane ir negali viršyti 24 mėnesių laikotarpio nuo paramos sutarties pasirašymo dienos. Projektas turi būti įgyvendintas ne vėliau kaip iki 2025 m. birželio 30 d.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [3D-496](#), 2020-07-01, paskelbta TAR 2020-07-01, i. k. 2020-14766

Nr. [3D-495](#), 2021-08-02, paskelbta TAR 2021-08-03, i. k. 2021-16986

28. Tuo atveju, kai pareiškėjas paramos paraiškoje, verslo plane nurodo, kad projekte numatyta įsigytų turtas bus įgyjamas išperkamosios (finansinės) nuomas būdu, projektas turi būti įgyvendintas ir išperkamosios (finansinės) nuomas būdu įsigytas turtas turi tapti pareiškėjo nuosavybe ne vėliau kaip iki 2025 m. birželio 30 d.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [3D-495](#), 2021-08-02, paskelbta TAR 2021-08-03, i. k. 2021-16986

29. Projekte turi būti numatytos visos išlaidos, kurios yra susijusios su projekto įgyvendinimu ir numatyta vykdyti veikla. Perkamos prekės turi būti naujos, nenaudotos, atitinkančios Lietuvos

Respublikos ir ES teisės aktų nustatytus reikalavimus. Paramos lėšomis finansuojamos tik tinkamos finansuoti ir projektui įgyvendinti būtinis išlaidos, ir ne daugiau nei numatyta paramos suma ir intensyvumas. Tinkamos finansuoti išlaidos turi būti išvardytos pagal išlaidų kategorijas. Jei iki paramos paraiškos pateikimo prekių, paslaugų ir (arba) darbų pirkimai neatlikti, tinkamų finansuoti išlaidų sumai pagrįsti turi būti pateikiami trys komerciniai pasiūlymai (su lygiaverčiais (gali skirtis ne daugiau kaip 10 proc., lyginant su mažiausios kainos pasiūlyme nurodytais parametrais) išlaidų pagrindines techninės savybes apibūdinančiais techniniais parametrais), kuriais pagrindžiama visa prašoma paramos suma, o tinkama finansuoti išlaidų suma nustatoma pagal mažiausią pasiūlytą kainą. Tuo atveju, kai pareiškėjo pateiktuose komerciniuose pasiūlymuose nurodyta prekės, paslaugos arba darbų kaina yra 10 proc. didesnė nei atitinkamų prekių, paslaugų, darbų vidutinė rinkos kaina, atliekami Administravimo taisyklių 66 punkte nurodyti veiksmai.

30. Perkant prekes, paslaugas, kurių vertė nesiekia 58 000 Eur (penkiasdešimt aštuonių tūkstančių Eur) be PVM, ar perkant darbus, kurių vertė nesiekia 145 000 Eur (vieno šimto keturiasdešimt penkių tūkstančių Eur) be PVM (išskyrus atvejus, kai pagal teisės aktų nuostatas reikia atliliki pirkimų procedūrą), mažiausią kainą nurodančio komercinio pasiūlymo konkretūs pagrindines techninės savybes apibūdinantys techniniai parametrai, markė ir modelis bus įrašomi į paramos sutartį.

31. Jei prekių, paslaugų ir (arba) darbų pirkimai (bendrujų išlaidų atveju) atliliki iki paramos paraiškos pateikimo, pareiškėjas pirkimų dokumentų kopijas turi pateikti kartu su paramos paraiška.

32. Tinkamomis finansuoti pripažistamos išlaidos:

32.1. būtinos projektui vykdyti ir numatytos paramos paraiškoje;

32.2. realiai suplanuotos, pagrįstos ir neviršijančios atitinkamų prekių, paslaugų, darbų vidutinių rinkos kainų;

32.3. patirtos (apmokėtos) po paramos paraiškos pateikimo dienos. Tačiau šios išlaidos nefinansuojamos, jeigu parama projektui neskiriama arba išlaidos nėra nurodytos tinkamų finansuoti išlaidų sąraše pagal Taisyklių 36 punktą arba jei jos padarytos nesilaikant pirkimo procedūrų, numatyti teisės aktuose;

32.4. bendrosios išlaidos, kurios yra tiesiogiai susijusios su projekto parengimu ir administravimu ir kurios yra patirtos ne anksčiau kaip prieš vienus metus iki paramos paraiškos pateikimo dienos. Tačiau, jei parama projektui neskiriama arba jei pirkimai atliliki nesilaikant pirkimo procedūrų, numatyti teisės aktuose, bendrosios išlaidos nefinansuojamos;

32.5. faktiškai padarytos ir paramos gavejo apskaitoje užfiksuotos išlaidos, pagrįstos dokumentų originalais arba nustatyta tvarka patvirtintomis kopijomis;

32.6. finansinės nuomas (lizingo) būdu įsigyjamas turtas turi tapti paramos gavėjo nuosavybe iki projekto įgyvendinimo pabaigos. Pagal finansinės nuomas (lizingo) sutartį, įsigyjamo turto dalis, už kurią nesumokėta iki projekto įgyvendinimo laikotarpio pabaigos, paramos lėšomis nefinansuojama.

33. Tinkamų išlaidų kategorijos:

33.1. projekte numatytais veiklai vykdyti būtinų statinių (išskyrus gyvenamuosius pastatus ir administracinių paskirties pastatus) statyba, rekonstravimas ar kapitalinis remontas. Statiniai klasifikuojami pagal jų naudojimo paskirtį, kaip nurodyta Statybos techniniame reglamente STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. spalio 27 d. įsakymu Nr. D1-713 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“ patvirtinimo“;

33.2. naujų įrenginių ir (arba) įrangos (įskaitant techniką) pirkimo arba išperkamosios, finansinės nuomas išlaidos, neviršijančios šio turto rinkos vertęs. Taip pat remiamos iškastinio kuro nenaudojančios investicijos;

33.3. bendrosios išlaidos. Finansuojama bendrujų išlaidų dalis gali būti ne daugiau kaip 10 proc. kitų tinkamų finansuoti projekto išlaidų vertės be pridėtinės vertės mokesčio (PVM) ir ne didesnė kaip 1 800 Eur (vienas tūkstantis aštuoni šimtai eurų). Tuo atveju, kai projekte numatyti statybos, rekonstrukcijos ir kapitalinio remonto darbai, finansuojama bendrujų išlaidų suma be pridėtinės vertės mokesčio (PVM) gali būti ne didesnė kaip 3 000 Eur (trys tūkstančiai eurų);

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [3D-495](#), 2021-08-02, paskelbta TAR 2021-08-03, i. k. 2021-16986

34. Netinkamos finansuoti išlaidos:

34.1. nesusijusios su projektu ir remiama veikla ir neįvardytos Taisyklių 36 punkte arba didesnės, nei numatyta 33.3 papunktyje;

34.2. trumpalaikis turtas;

34.3. išlaidos ar jų dalis, patirtos perkant prekes, darbus ar paslaugas, nesilaikant teisės aktuose nustatytos pirkimo tvarkos;

34.4. susijusios su išperkamosios nuomas (lizingo) sutartimi, pavyzdžiu, nuomotojo pelnas, palūkanų refinansavimas, pridėtinės išlaidos, draudimo įmokos;

34.5. investicijos į turtą, kurio valdymo (naudojimo) teisė pareiškėjui apribota (turtas areštuotas);

34.6. išlaidos, kurių techninės savybes apibūdinantys pagrindiniai techniniai parametrai, markė ir modelis skiriasi nuo nurodytų paramos sutartyje, jei jos patirtos perkant prekes, paslaugas ir (ar) darbus pagal Taisyklių 30 punkto nuostatas, išskyrus atvejus, kai paramos gavėjas pateikia įrodymo dokumentus, kad tam tikru techninių parametru, markės ar modelio prekės jau negaminamos;

34.7. žemės ūkio technika ir įranga;

*Papildyta papunkčiu:*

Nr. [3D-495](#), 2021-08-02, paskelbta TAR 2021-08-03, i. k. 2021-16986

34.8. grūdų: elevatorių, džiovyklų, saugyklų statybų, rekonstrukcijos ir kapitalinio remonto išlaidos;

*Papildyta papunkčiu:*

Nr. [3D-495](#), 2021-08-02, paskelbta TAR 2021-08-03, i. k. 2021-16986

*Papunkčio pakeitimai:*

Nr. [3D-536](#), 2021-08-30, paskelbta TAR 2021-08-30, i. k. 2021-18242

34.9. kitos išlaidos, susijusios tik su žemės ūkio produktų pirminiu perdirbimu, išskyrus tuos atvejus, kai šios išlaidos yra perdirbimo proceso viena iš sudedamųjų dalii.

*Papildyta papunkčiu:*

Nr. [3D-495](#), 2021-08-02, paskelbta TAR 2021-08-03, i. k. 2021-16986

35. Pirkimo ir (arba) importo pridėtinės vertės mokesčis (PVM), kurį paramos gavėjas pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą turi ar galėtų turėti galimybę įtraukti į PVM atskaitą (net jei tokio PVM paramos gavėjas į atskaitą neįtraukė), yra netinkamas finansuoti iš paramos lėšų.

36. Detalus tinkamų finansuoti išlaidų sąrašas pagal remiamos veiklos sektorius:

36.1. vaisių, uogų, daržovių perdirbimo ir (ar) rinkodaros sektoriuje:

36.1.1. statyba, rekonstrukcija ir kapitalinis remontas;

36.1.2. įranga (nauji įrenginiai ir mechanizmai, technika):

36.1.2.1. rūšiavimo ir pakavimo;

36.1.2.2. plovimo;

36.1.2.3. šaldymo;

36.1.2.4. perdirbimo;

36.1.2.5. atliekų perdirbimo ir tvarkymo;

36.1.2.6. speciali vaisių, uogų, daržovių ir jų produktų transportavimo;

36.1.2.7. laboratorinė – žaliaivų, technologinio proceso ir produkcijos kokybės kontrolės;

36.1.2.8. susijusi su vykdoma veikla ar visu gamybos ciklu;

36.1.2.9. speciali kompiuterinė ir programinė įranga, skirta įsigyjamos įrangos ar technologinio proceso valdymui;

36.1.3. bendrosios (iš jų viešinimo) išlaidos;

36.2. augalininkystės produktų perdirbimo ir (ar) rinkodaros sektoriuje:

36.2.1. statyba, rekonstrukcija ir kapitalinis remontas;

36.2.2. įranga (nauji įrenginiai ir mechanizmai, technika):

- 36.2.2.1. augalininkystės produktų perdirbimo ir (ar) rinkodaros;
- 36.2.2.2. augalininkystės produktų atliekų perdirbimo ir tvarkymo;
- 36.2.2.3. speciali augalininkystės produktų transportavimo;
- 36.2.2.4. laboratorinė – žaliavų, technologinio proceso ir produkcijos kokybei patikrinti ir produkcijos kokybei kontroliuoti;
- 36.2.2.5. tiesiogiai susijusi su vykdoma veikla ar visu gamybos ciklu;
- 36.2.2.6. speciali kompiuterinė ir programinė įranga, skirta įsigyjamos įrangos ar technologinio proceso valdymui;
- 36.2.3. bendrosios (iš jų viešinimo) išlaidos;
- 36.3. mėsos perdirbimo ir (ar) rinkodaros sektoriuje:
  - 36.3.1. statyba, rekonstrukcija ir kapitalinis remontas;
  - 36.3.2. įranga (nauji įrenginiai ir mechanizmai, technika):
    - 36.3.2.1. mėsos perdirbimo;
    - 36.3.2.2. rūšiavimo ir pakavimo;
    - 36.3.2.3. šaldymo;
    - 36.3.2.4. perdirbimo;
    - 36.3.2.5. speciali gyvų gyvulių, mėsos, jos produktų transportavimo;
    - 36.3.2.6. mėsos produktų atliekų perdirbimo ir tvarkymo;
    - 36.3.2.7. laboratorinė – žaliavų, technologinio proceso ir produkcijos kokybei patikrinti ir produkcijos kokybei kontroliuoti;
    - 36.3.2.8. tiesiogiai susijusi su vykdoma veikla ar visu gamybos ciklu;
    - 36.3.2.9. speciali kompiuterinė ir programinė įranga, skirta įsigyjamos įrangos ar technologinio proceso valdymui;
  - 36.3.3. bendrosios (iš jų viešinimo) išlaidos;
- 36.4. kitų Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priede išvardytų produktų perdirbimo ir (ar) rinkodaros sektoriuje:
  - 36.4.1. statyba, rekonstrukcija ir kapitalinis remontas;
  - 36.4.2. įranga (nauji įrenginiai ir mechanizmai, technika):
    - 36.4.2.1. rūšiavimo ir pakavimo;
    - 36.4.2.2. plovimo;
    - 36.4.2.3. šaldymo;
    - 36.4.2.4. perdirbimo;
    - 36.4.2.5. speciali transportavimo;
    - 36.4.2.6. atliekų perdirbimo ir tvarkymo;

- 36.4.2.7. laboratorinė – žaliavų, technologinio proceso ir produkcijos kokybės kontrolės;
- 36.4.2.8. tiesiogiai susijusi su vykdoma veikla ar visu gamybos ciklu;
- 36.4.2.9. speciali kompiuterinė ir programinė įranga, skirta įsigyjamos įrangos ar technologinio proceso valdymui;
- 36.4.3. bendrosios (iš jų viešinimo) išlaidos;
- 36.5. trečiosios kategorijos šalutinių gyvūninių produktų atliekų perdirbimo ir tvarkymo sektoriuje:
  - 36.5.1. statyba, rekonstrukcija ir kapitalinis remontas;
  - 36.5.2. įranga (nauji įrenginiai ir mechanizmai, technika):
    - 36.5.2.1. šaldymo;
    - 36.5.2.2. perdirbimo;
    - 36.5.2.3. speciali gyvūninės kilmės atliekų ir produktų transportavimo;
    - 36.5.2.4. atliekų perdirbimo ir tvarkymo;
    - 36.5.2.5. laboratorinė – žaliavų, technologinio proceso ir produkcijos kokybei patikrinti ir produkcijos kokybei kontroliuoti;
    - 36.5.2.6. susijusi su vykdoma veikla ar visu gamybos ciklu;
    - 36.5.2.7. speciali kompiuterinė ir programinė įranga, skirta įsigyjamos įrangos ar technologinio proceso valdymui;
    - 36.5.3. bendrosios (iš jų viešinimo) išlaidos;
- 36.6. pieno perdirbimo ir (arba) rinkodaros sektoriuje:
  - 36.6.1. statyba, rekonstrukcija ir kapitalinis remontas;
  - 36.6.2. įranga (nauji įrenginiai ir mechanizmai, technika):
    - 36.6.2.1. pieno perdirbimo ir (ar) rinkodaros;
    - 36.6.2.2. pieno ir pieno produktų atliekų perdirbimo ir tvarkymo;
    - 36.6.2.3. speciali pieno ir pieno produktų transportavimo;
    - 36.6.2.4. laboratorinė – žaliavų, technologinio proceso ir produkcijos kokybei patikrinti ir produkcijos kokybei kontroliuoti;
    - 36.6.2.5. tiesiogiai susijusi su vykdoma veikla ar visu gamybos ciklu;
    - 36.6.2.6. speciali kompiuterinė ir programinė įranga, skirta įsigyjamos įrangos ar technologinio proceso valdymui;
    - 36.6.3. bendrosios (iš jų viešinimo) išlaidos.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. 3D-495, 2021-08-02, paskelbta TAR 2021-08-03, i. k. 2021-16986

## **PARAMOS PARAIŠKŲ TEIKIMO TVARKA**

37. Paramos paraiškos forma nustatyta Taisyklių 1 priede ir skelbiama Ministerijos ir Agentūros interneto svetainėse adresais [www.zum.lt](http://www.zum.lt) ir [www.nma.lt](http://www.nma.lt).

38. Paramos paraiška ir su paramos paraiška pateikiami dokumentai, nurodyti Taisyklių 1 priede, turi būti pildomi lietuvių kalba. Kita kalba užpildytose paramos paraiškos ir jų priedai nepriimami.

39. Paramos paraiškas iš pareiškėjų priima ir regisitruoja Agentūra, adresais, nurodytais interneto svetainėje [www.nma.lt](http://www.nma.lt). Paramos paraiška ir (arba) papildomi dokumentai turi būti pateikti asmeniškai ar per įgaliotą asmenį, šie dokumentai taip pat gali būti pateikiami ir per ŽŪMIS, jei tokia galimybė yra. Kitais būdais (pvz., paštu, per kurjerį, faksu arba elektroniniu paštu ir t. t.) arba kitais adresais pateiktos paraiškos nepriimamos.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [3D-496](#), 2020-07-01, paskelbta TAR 2020-07-01, i. k. 2020-14766

40. Paramos paraiškų pildymas ir registravimas atliekamas Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

## **XI SKYRIUS** **PARAMOS PARAIŠKŲ VERTINIMAS IR ATRANKOS KRITERIJAI**

41. Paramos paraiškų vertinimas atliekamas Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [3D-495](#), 2021-08-02, paskelbta TAR 2021-08-03, i. k. 2021-16986

42. Neteko galios nuo 2021-08-04

*Punkto naikinimas:*

Nr. [3D-495](#), 2021-08-02, paskelbta TAR 2021-08-03, i. k. 2021-16986

43. Neteko galios nuo 2021-08-04

*Punkto naikinimas:*

Nr. [3D-495](#), 2021-08-02, paskelbta TAR 2021-08-03, i. k. 2021-16986

44. Neteko galios nuo 2021-08-04

*Punkto naikinimas:*

Nr. [3D-495](#), 2021-08-02, paskelbta TAR 2021-08-03, i. k. 2021-16986

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [3D-496](#), 2020-07-01, paskelbta TAR 2020-07-01, i. k. 2020-14766

45. Neteko galios nuo 2021-08-04

*Punkto naikinimas:*

Nr. [3D-495](#), 2021-08-02, paskelbta TAR 2021-08-03, i. k. 2021-16986

46. Neteko galios nuo 2021-08-04

*Punkto naikinimas:*

Nr. [3D-495](#), 2021-08-02, paskelbta TAR 2021-08-03, i. k. 2021-16986

47. Neteko galios nuo 2021-08-04

*Punkto naikinimas:*

Nr. [3D-495](#), 2021-08-02, paskelbta TAR 2021-08-03, i. k. 2021-16986

48. Neteko galios nuo 2021-08-04

*Punkto naikinimas:*

Nr. [3D-495](#), 2021-08-02, paskelbta TAR 2021-08-03, i. k. 2021-16986

49. Neteko galios nuo 2021-08-04

*Punkto naikinimas:*

Nr. [3D-495](#), 2021-08-02, paskelbta TAR 2021-08-03, i. k. 2021-16986

50. Neteko galios nuo 2021-08-04

*Punkto naikinimas:*

Nr. [3D-495](#), 2021-08-02, paskelbta TAR 2021-08-03, i. k. 2021-16986

51. Neteko galios nuo 2021-08-04

*Punkto naikinimas:*

Nr. [3D-495](#), 2021-08-02, paskelbta TAR 2021-08-03, i. k. 2021-16986

52. Neteko galios nuo 2021-08-04

*Punkto naikinimas:*

Nr. [3D-495](#), 2021-08-02, paskelbta TAR 2021-08-03, i. k. 2021-16986

### 53. Atrankos kriterijai:

53.1. pareiškėjo dydis (vadovaujantis Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymo nuostatomis):

53.1.1. pareiškėjas yra labai maža ir maža įmonė – suteikiama 10 balų;

53.1.2. pareiškėjas yra vidutinė įmonė – suteikiami 5 balai;

53.2. projektui įgyvendinti prašoma mažesnio paramos intensyvumo, nei Taisyklių VIII skyriuje nustatytas galimas didžiausias paramos intensyvumas (skaičiuoklė skelbiama interneto svetainėje [www.nma.lt](http://www.nma.lt)), už kiekvieną sumažintą procentinį punktą (skaičiuojama sveikaisiais skaičiais, neapvalinančių pagal matematines apvalinimo taisykles) pareiškėjui suteikiamas 1 balas, bet ne daugiau kaip 10 balų, ir atsižvelgiant į šias nuostatas:

53.2.1. atrankos balai nesuteikiami, kai pagal paramos paraiškoje nurodytą projekto investicijų vertę (be PVM) apskaičiuota paramos suma, taikant didžiausią galimą paramos intensyvumą, viršija didžiausią galimą paramos sumą projektui, tačiau projektui prašoma skirti Taisyklėse nustatyta didžiausia galima paramos suma, didžiausiu galimu paramos intensyvumu laikomas intensyvumas, apskaičiuotas lyginant Taisyklėse nustatyta didžiausią paramos sumą projektui su projekto tinkamų finansuoti

53.2.2. kai pagal projekto tinkamų finansuoti išlaidų vertę apskaičiuota paramos suma, taikant didžiausią galimą paramos intensyvumą, viršija didžiausią galimą paramos sumą projektui, tačiau projektui prašoma skirti mažesnę paramos sumą, nei Taisyklėse nustatyta didžiausia galima paramos suma, didžiausiu galimu paramos intensyvumu laikomas intensyvumas, apskaičiuotas lyginant Taisyklėse nustatyta didžiausią paramos sumą projektui su projekto tinkamų finansuoti

išlaidų vertė. Paramos intensyvumo sumažinimas procentiniais punktais nustatomas nuo apskaičiuoto intensyvumo;

53.3. pareiškėjas yra pripažintas žemės ūkio kooperatyvas – suteikiama 10 balų;

53.4. projekte diegiamos inovacijos – suteikiami 5 balai (projekto inovatyvumas vertinamas, vadovaujantis Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos investicinių priemonių projektų inovatyvumo vertinimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. 3D-918 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos investicinių priemonių projektų inovatyvumo vertinimo metodikos patvirtinimo“);

53.5. projektas įgyvendinamas vaisių, uogų, daržovių, mėsos, pieno sektoriuose – suteikiami 10 balų;

53.6. pareiškėjas gamina ekologiškus žemės ūkio produktus ir (arba) vykdo jų rinkodarą (pareiškėjas kartu su paraiška pateikia sertifikavimo institucijos išduotus ekologinės gamybos dokumentus ir (ar) ekologiškų produktų pardavimą patvirtinančius dokumentus) – suteikiami 5 balai;

53.7. pareiškėjas negavęs ES paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialųjį turą“ veiklos srityje „Parama investicijoms į žemės ūkio produktų perdirbimą, rinkodarą ir (ar) plėtrą“ – suteikiama 10 balų;

53.8. pareiškėjas įgyvendinės projektą įsipareigoja eksportuoti perdirbtus žemės ūkio produktus – suteikiama 15 balų, juos paskirstant:

53.8.1. daugiau kaip 31 proc. – suteikiama 15 balų;

53.8.2. nuo 21 proc. iki 30 proc. imtinai – suteikiama 10 balų;

53.8.3. nuo 10 proc. iki 20 proc. imtinai – suteikiami 5 balai;

Eksporto apimtys vertinamos apimtimi ir (arba) vertė

*Papunkčio pakeitimai:*

Nr. [3D-496](#), 2020-07-01, paskelbta TAR 2020-07-01, i. k. 2020-14766

53.9. projektas įgyvendinamas savivaldybėje, kurioje didesnis registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis (proc.) – suteikiama 10 balų. Lyginama su apskrities, kurioje pateikiama paraiška, vidurkiu 2019 m. pagal Taisyklių 3 priedo duomenis;

*Papunkčio pakeitimai:*

Nr. [3D-496](#), 2020-07-01, paskelbta TAR 2020-07-01, i. k. 2020-14766

53.10. projekte vystomos beatliekės technologijos – suteikiama 10 balų (kartu su paraiška pateikiami technologinių procesų aprašai, pagrindžiantys, kad gamybos procese panaudojama visa žaliava (100 proc. pagamintų produktų patenka į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priedą)

arba perdirbimo metu susidariusios atliekos panaudojamos kitai veiklai (tikrinama įgyvendinus projektą ir visu projekto priežiūros laikotarpiu);

53.11. pareiškėjas perdirba vietinę žaliavą (žemės ūkio produktus užaugintus, pagamintus Lietuvoje) – suteikiami 5 balai (kartu su paraiška pateikiami dokumentai, įrodatys žaliavos kilmę).

54. Privalomasis mažiausias projektų atrankos balų skaičius – 35 privalomieji balai. Jeigu projektų atrankos vertinimo metu nustatoma, kad projektas nesurinko privalomojo mažiausio 35 balų skaičiaus, paramos paraiška atmetama.

55. Paramos paraiškų atrankos pirmumo eilės sudarymas ir atrankos vertinimas atliekamas Administravimo taisyklių nustatyta tvarka. Papildomas paramos paraiškų vertinimas atliekamas reitinguojant pareiškėjus tokia eilės tvarka:

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [3D-495](#), 2021-08-02, paskelbta TAR 2021-08-03, i. k. 2021-16986

55.1. didesnis pareiškėjo visų darbuotojų draudžiamų pajamų (bruto) vidurkis 2020 m;

Vertinamas pareiškėjo visų darbuotojų, draudžiamų visą ir ne visą kalendorinių mėnesių, draudžiamų pajamų (bruto) vidurkis 2020 metais remiantis Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenimis. Kiekvienos įmonės duomenis galima rasti pagal nuorodą [https://draudejai.sodra.lt/draudeju\\_viesi\\_duomenys/](https://draudejai.sodra.lt/draudeju_viesi_duomenys/). Aukštesnis įvertinimas suteikiamas tiems pareiškėjams, kurių visų darbuotojų, dirbusių tiek visą, tiek ne visą kalendorinių mėnesių, draudžiamų pajamų (bruto) vidurkis 2020 metais buvo didesnis.

Pareiškėjo visų darbuotojų, draudžiamų visą ir ne visą kalendorinių mėnesių, draudžiamų pajamų (bruto) vidurkis už 2019 metus apskaičiuojamas pagal formulę:

((AD vid.)M1 +(AD vid.)M2 +...(AD vid.)M12) / 12, čia:

AD vid. – pareiškėjo visų darbuotojų, draudžiamų visą ir ne visą kalendorinių mėnesių, draudžiamų pajamų (bruto) vidurkis;

M1 – 2020 metų pirmasis mėnuo (sausis);

M2 – 2020 metų antrasis mėnuo (vasaris);

M12 – 2020 metų dvylikasis mėnuo (gruodis).

*Papunkčio pakeitimai:*

Nr. [3D-496](#), 2020-07-01, paskelbta TAR 2020-07-01, i. k. 2020-14766

Nr. [3D-495](#), 2021-08-02, paskelbta TAR 2021-08-03, i. k. 2021-16986

55.2. mažesnė prašoma paramos suma.

## XII SKYRIUS

### PARAMOS PARAIŠKŲ TVIRTINIMAS IR PARAMOS SUTARČIŲ SUDARYMAS

56. Agentūra, įvertinus paramos paraškas, parengia nustatytos formos paramos paraškų vertinimo rezultatų suvestinę ir nustatytos formos atskirų paramos paraškų vertinimo ataskaitas, kurias teikia Ministerijai.

57. Ministerijos sudarytas Projektų atrankos komitetas (toliau – PAK) svarsto projektus ir priima rekomendacinių pobūdžio sprendimą dėl finansuotinų ir (arba) nefinansuotinų projektų. Vadovaujantis PAK rekomendacijomis, galutinį sprendimą dėl paramos skyrimo ir (arba) neskyrimo priima ministras ar jo igaliotas asmuo. Apie priimtą sprendimą Ministerija informuoja Agentūrą per 5 darbo dienas nuo jo priėmimo dienos.

58. Agentūra apie sprendimą dėl paramos skyrimo ar neskyrimo informuoja pareiškėjus Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

59. Gavusi sprendimą iš Ministerijos suteiktą paramą, Agentūra, vadovaudamasi Administravimo taisyklių nustatyta tvarka, rengia paramos sutartį.

60. Pareiškėjas, pasirašęs paramos sutartį, šios sutarties įsigaliojimo dieną tampa paramos gavėju.

### **XIII SKYRIUS** **MOKĖJIMO PRAŠYMO TEIKIMO, ADMINISTRAVIMO IR PARAMOS IŠMOKĖJIMO** **TVARKA**

61. Mokėjimo prašymai kartu su pridedamais dokumentais Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka turi būti pateikti paramos sutartyje nustatytais terminais tik per ŽŪMIS. Jei projekte numatytos statybos, jos turi būti vykdomos vienu etapu be tarpinių mokėjimų, tačiau jei technologiskai statybas galima išskirti į kelis etapus, gali būti pateikiami keli mokėjimo prašymai. Jei numatyta kelių atskirų statinių statyba, ji gali būti vykdoma etapais, ir mokėjimo prašymas pateikiamas užbaigus kiekvieną statybų etapą. Statybos ir (arba) rekonstrukcijos ir (arba) kapitalinio remonto darbų užbaigimo dokumentai, kai jie privalomi pagal teisės aktų reikalavimus, turi būti pateikti ne vėliau kaip su galutiniu mokėjimo prašymu. Jeigu statybų leidžiantys dokumentai teisės aktų nustatyta tvarka turi būti pateikti informacinėje sistemoje „Infostatyba“, Agentūrai jų pateikti nereikia.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [3D-496](#), 2020-07-01, paskelbta TAR 2020-07-01, i. k. 2020-14766

Nr. [3D-495](#), 2021-08-02, paskelbta TAR 2021-08-03, i. k. 2021-16986

62. Paramos gavėjas mokėjimo prašymą ir pridedamus dokumentus turi užpildyti lietuvių kalba. Kita kalba užpildyti mokėjimo prašymai ir jų priedai nepriimami.

63. Jeigu paramos gavėjas dėl pateisinamų priežasčių nori pratęsti mokėjimo prašymo pateikimo terminą arba paskirstyti paramos sumas tarp paramos dalių (projekto įgyvendinimo etapų), jis iki atitinkamo mokėjimo prašymo pateikimo termino pabaigos turi Agentūrai raštu pateikti argumentuotą prašymą dėl mokėjimo prašymo termino pratęsimo arba dėl paramos objektų paskirstymo tarp paramos dalių.

64. Mokėjimo prašymą pateikus pavėluotai, jis užregistruojamas, tačiau yra taikomos sankcijos. Sankcijos dėl pavėluoto mokėjimo prašymo pateikimo nustatomos vadovaujantis Sankcijų už teisės aktų nuostatą pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones taikymo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 4 d. įsakymu Nr. 3D-929 „Dėl Sankcijų už teisės aktų nuostatą pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones taikymo metodikos patvirtinimo“ (toliau – Sankcijų už teisės aktų nuostatą pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones taikymo metodika).

65. Pavėluotai teikiami mokėjimo prašymai priimami Administravimo taisyklose nustatytu terminu.

66. Mokėjimo prašymai vertinami Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

67. Paramos gavėjų atsiskaitymai su tiekėjais turi vykti tik per finansų įstaigas.

68. Šiai priemonės veiklos sričiai taikomas išlaidų kompensavimo mokėjimo būdas, kai paramos gavėjas deklaruoja patirtas ir apmokėtas išlaidas, ir (arba) sąskaitų apmokėjimo būdas, kai paramos gavėjas deklaruoja patirtas, bet dar neapmokėtas išlaidas. Paramos gavėjui taikomas paramos lėšų išmokėjimo būdas (-ai) nustatomas (-i) paramos sutartyje. I vieną mokėjimo prašymą negali būti įtrauktos projekto išlaidos, kurioms apmokėti taikomi abu šiame punkte nurodyti išlaidų apmokėjimo būdai. Sąskaitų apmokėjimo būdą galima taikyti ir jau įgyvendinamiems projektams.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [3D-385](#), 2020-05-20, paskelbta TAR 2020-05-21, i. k. 2020-10753

69. Taikant išlaidų kompensavimo mokėjimo būdą, paramos gavėjas pradeda įgyvendinti projektą iš nuosavų arba skolintų lėšų ir paramos sutartyje nustatytais terminais Agentūrai teikia mokėjimo prašymus per ŽŪMIS, kuriuose deklaruoja patirtas ir apmokėtas išlaidas, pridėdamas išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentus.

69<sup>1</sup>. Taikant sąskaitų apmokėjimo būdą, vadovaujamasi Administravimo taisyklose nustatyta tvarka.

*Papildyta punktu:*

Nr. [3D-385](#), 2020-05-20, paskelbta TAR 2020-05-21, i. k. 2020-10753

69<sup>2</sup>. Mokėjimo prašymas turi būti teikiamas tik tada, kai įsigyta įranga yra visiškai sumontuota / įrengta ir veikianti.

*Papildyta punktu:*

Nr. [3D-495](#), 2021-08-02, paskelbta TAR 2021-08-03, i. k. 2021-16986

70. Paramos gavėjas gali pateikti iki keturių mokėjimo prašymų, kai projekto įgyvendinimo laikotarpis yra ne ilgesnis kaip 24 mėnesiai. Kai projekto įgyvendinimo laikotarpis yra ilgesnis, kaip nustatyta Taisyklių 28 punkte, paramos gavėjas gali pateikti iki 8 mokėjimo prašymų.

71. Baigęs įgyvendinti projektą, paramos gavėjas pateikia Agentūrai galutinį mokėjimo prašymą, kuriame deklaruoja visas per laikotarpį nuo paskutinio mokėjimo prašymo patirtas ir apmokėtас tinkamas finansuoti išlaidas bei galutinę projekto įgyvendinimo ataskaitą.

72. Paramos lėšos išmokamos Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

#### **XIV SKYRIUS SANKCIJOS**

73. Netinkamai įgyvendinančiam (įgyvendinusiam) projektą paramos gavėjui gali būti taikomos ES ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose numatytos sankcijos. Gali būti taikomos tokios sankcijos: paramos sumažinimas, paramos teikimo sustabdymas ir (arba) nutraukimas, ir (arba) reikalavimas grąžinti visą ar dalį sumokėtos paramos; apribojimas teikti paraškas; kitos poveikio priemonės dėl su gauta arba prašoma parama susijusių įsipareigojimų nevykdymo ir (arba) nustatytu reikalavimų nesilaikymo.

74. Detali sankcijų apskaičiavimo ir taikymo tvarka nustatyta Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemones taikymo metodikoje.

75. Pagal priemonės veiklos sritį vienkartinis dalies paramos susigražinimas taikomas ir tais atvejais, kai:

75.1. nuo paramos sutarties pasirašymo iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos nustatoma, kad pripažintas žemės ūkio kooperatyvas neišlaikė pripažinto žemės ūkio kooperatyvo statuso. Sankcijos dydis sudaro 20 proc. nuo išmokėtos paramos sumos;

75.2. nustatoma, kad paramos gavėjas, paramos paraškoje ir verslo plane numatęs perdirbtį sertifikuotą ekologišką žaliavą ir gaminti sertifikuotą ekologišką produkciją, nuo projekto įgyvendinimo pabaigos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos neperdirbo sertifikuotos ekologiškos žaliavos ir negamino sertifikuotų ekologiškų produktų. Sankcijos dydis sudaro 50 proc. nuo išmokėtos paramos sumos.

#### **XV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS**

76. Projekto įgyvendinimo priežiūra ir tikrinimas, apskundimo tvarka atliekama Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

77. Pasikeitus Taisykliems, nauji reikalavimai taikomi vienodai visiems pareiškėjams ir paramos gavėjams, išskyrus atvejus, kai pakeitimo įsakyme nustatyta kitaip.

78. Pasikeitus Taisykliese nurodytiems teisės aktams, tiesiogiai taikomos naujos šių teisės aktų nuostatos.

---

**Priedų pakeitimai:**

1 priedas

*Priedo pakeitimai:*Nr. [3D-151](#), 2020-03-04, paskelbta TAR 2020-03-04, i. k. 2020-04860Nr. [3D-496](#), 2020-07-01, paskelbta TAR 2020-07-01, i. k. 2020-14766Nr. [3D-495](#), 2021-08-02, paskelbta TAR 2021-08-03, i. k. 2021-16986

2 priedas

*Priedo pakeitimai:*Nr. [3D-496](#), 2020-07-01, paskelbta TAR 2020-07-01, i. k. 2020-14766

3 priedas

*Priedo pakeitimai:*Nr. [3D-496](#), 2020-07-01, paskelbta TAR 2020-07-01, i. k. 2020-14766Nr. [3D-495](#), 2021-08-02, paskelbta TAR 2021-08-03, i. k. 2021-16986**Pakeitimai:**

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-151](#), 2020-03-04, paskelbta TAR 2020-03-04, i. k. 2020-04860

Dėl žemės ūkio ministro 2019 m. birželio 11 d. įsakymo Nr. 3D-356 "Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialujį turą“ veiklos sritys „Parama investicijoms į žemės ūkio produktų perdirbimą, rinkodarą ir (arba) plėtrą“ įgyvendinimo taisyklių, taikomų nuo 2019 metų, patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-385](#), 2020-05-20, paskelbta TAR 2020-05-21, i. k. 2020-10753

Dėl žemės ūkio ministro 2019 m. birželio 11 d. įsakymo Nr. 3D-356 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialujį turą“ veiklos sritys „Parama investicijoms į žemės ūkio produktų perdirbimą, rinkodarą ir (arba) plėtrą“ įgyvendinimo taisyklių, taikomų nuo 2019 metų, patvirtinimo“ pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-496](#), 2020-07-01, paskelbta TAR 2020-07-01, i. k. 2020-14766

Dėl žemės ūkio ministro 2019 m. birželio 11 d. įsakymo Nr. 3D-356 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialujį turą“ veiklos sritys „Parama investicijoms į žemės ūkio produktų perdirbimą, rinkodarą ir (arba) plėtrą“ įgyvendinimo taisyklių, taikomų nuo 2019 metų, patvirtinimo“ pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-521](#), 2020-07-14, paskelbta TAR 2020-07-14, i. k. 2020-15664

Dėl žemės ūkio ministro 2019 m. birželio 11 d. įsakymo Nr. 3D-356 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialujį turą“ veiklos sritys „Parama investicijoms į žemės ūkio produktų perdirbimą, rinkodarą ir (arba) plėtrą“ įgyvendinimo taisyklių, taikomų nuo 2019 metų, patvirtinimo“ pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-495](#), 2021-08-02, paskelbta TAR 2021-08-03, i. k. 2021-16986

Dėl žemės ūkio ministro 2019 m. birželio 11 d. įsakymo Nr. 3D-356 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialujį turą“ veiklos srities „Parama investicijoms į žemės ūkio produktų perdirbimą, rinkodarą ir (arba) plėtrą“ igyvendinimo taisyklių, taikomų nuo 2019 metų, patvirtinimo“ pakeitimo

6.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-536](#), 2021-08-30, paskelbta TAR 2021-08-30, i. k. 2021-18242

Dėl žemės ūkio ministro 2019 m. birželio 11 d. įsakymo Nr. 3D-356 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Investicijos į materialujį turą“ veiklos srities „Parama investicijoms į žemės ūkio produktų perdirbimą, rinkodarą ir (arba) plėtrą“ igyvendinimo taisyklių, taikomų nuo 2019 metų, patvirtinimo“ pakeitimo